

EUROOPAN RAKENNUSPERINTÖPÄIVÄT 2006

Lähdön ja saapumisen paikat

RAUTATIEASEMA ELÄÄ

Kankaanpään rautatieaseman vaiheita

Ensio Lambergin asema-aiheisia teoksia

Näyttely Kankaanpään Galleriassa 30.8.2006 – 15.9.2006
avoinna joka päivä klo 13.00-17.00

Opastetut kiertokävelyt rautatieaseman alueella, taideaseman avoimet
ovet ja ilmaista resiina-ajelua kahtena lauantaina eli 2.9.2006 ja 9.9.2006
klo 14.00 – 17.00

Tämä näyttely on koottu Kankaanpään kaupungin suunnittelutoimistossa

Työryhmä: Maija Anttila, Teija Kaarnametsä, Marjo Lahtinen

Historialliset kuvat: Kankaanpään kaupunginmuseo, Tarja Lambergin arkisto.

Muut kuvat ja taitto: Maija Anttila

PORI-HAAPAMÄKI RATA RAKENNETTIIN 1933-38

Pori – Niinisalo osuus valmistui vuonna 1933

Rautatieretkikunta tutustui Kankaanpäähän vuonna 1925. Vieraiden autot kirkon edustalla

Rautatietyömaa työllisti niin miehet kuin hevosetkin, vaikkakin rautatieläisten perusjoukko oli vakinaista, työmaalta toiselle siirtyvää väkeä.

Auton ovat saaneet apuun Norkio, Mettälä ja Salonen

Vaikuttavat kivisillat mm Veneskoskelle syntyivät vaatimattomin välinein

Rautatien rakentaminen ja Niinisalon varuskunnan perustaminen olivat 1930-luvulla merkittävä kehityssysäys Kankaanpään seudulle.

Ensimmäinen juna saapui Kankaanpään asemalle 1.7.1933

Rataa kiskottaneen "rautaroikan" työ oli valmis ja runsaasti väkeä oli kerääntynyt vastaanottamaan ensimmäistä veturia vaunuineen. Nuorisoseuran torvisoittokuntaa johti Eero Kangasniemi ja kuoroa Armas Korkeakoski (tai Eero Kukkula). Emännät tarjoilivat kahvia ja voileipiä sekä rusinasoppaa. Puheen piti Kalle Joukanen, sittemmin kansanedustaja ja kunnallisneuvos.

Porin-Haapamäen radan vihkiäiset pidettiin 12.11.1938

Juhlajunassa Haapamäeltä Poriin oli kolmisensataapäinen arvovaltainen kutsuvierasjoukko. Juna pysähtyi joka asemalla. Kankaanpäässä viivytettiin klo 11.23-13.13 eli 108 minuuttia. Sinä aikana koko juhla- ja viikiköylyä kuljetettiin kansanopistolle ja kestittiin ikimuistoisella tavalla. Emäntä Aune Korpela oli laittanut parastaan. "Tämä Kankaanpään ateria oli organisaatiota ja kulttuuria" kirjoitti Agapetus Seura -lehdessä 7.12.1938.

RAKENNUKSET TOTEUTETTIIN 1930-LUVULLA VR:N TYYPPIPIIRUSTUSTEN MUKAAN

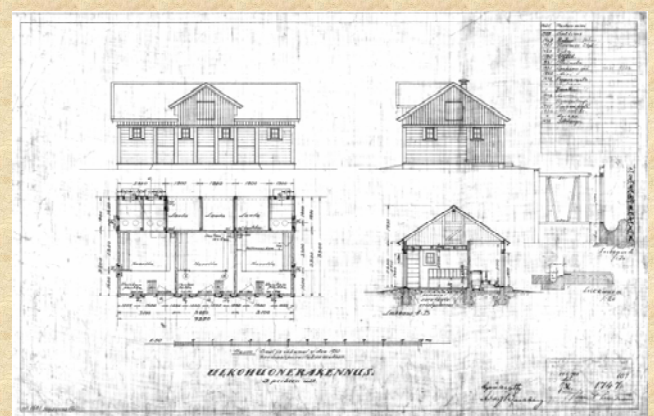
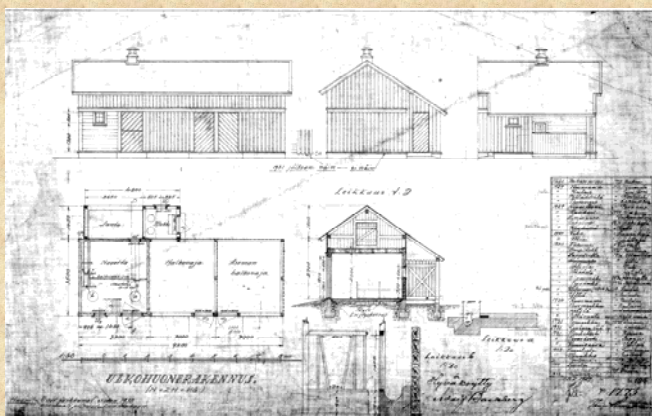

1930-luvun rautatierakennuksissa oli suunnittelijana useimmiten Thure Hellström.

Asemarakennuksen lisäksi alueelle rakennettiin kolme asuintaloa: "Lambergin talo", Ratamestarin talo ja 1940-luvulla vielä Nevala.

Kankaanpään aseman rakennukset edustavat rautatiearkkitehtuurin vaatimatonta, mutta silti varsin laadukasta linjaa.

Talusrakennukset suunniteltiin yhtä huolella kuin asuinrakennuksetkin

Pohjapiirroksat kertovat silloisesta elämäntyylistä: halkovarastot, navetat vasikan paikkoineen ja lantaloineen sekä ulkokäymälät rakennettiin jokaista taloutta varten. Asuntoja oli kaikkiaan 9 kpl. Piirustuksiin liitetystä luettelosta näkyy, mille asemille on rakennettu samojen piirustusten mukaan.

Tyyppiipiirustukset uusille autosuojarakennuksille laati vuonna 1992 arkk.yo. Marko Suutarla. Yksi uusi autotalli on rakennettukin vanhojen talusrakennusten rivistöön (keskimmäinen rakennus kuvassa)

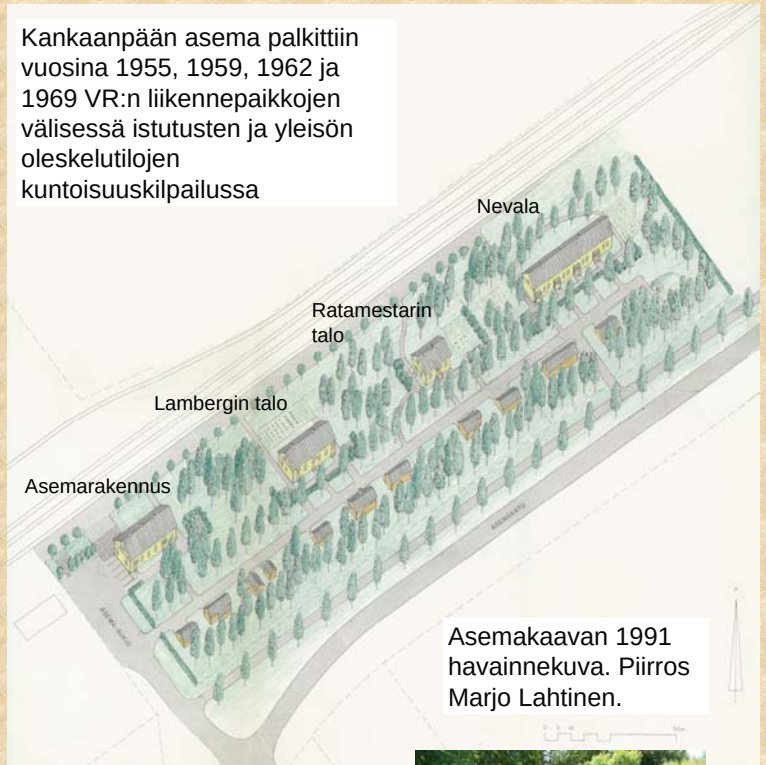
Rakennusten korjaus- ja maalausohjeet laadittiin vuonna 1992 alueen alkuperäistä tyyliä ja rakentamistapaa kunnioittaen.

PUISTOKULTTUURI LEVISI RAUTATIEASEMIEN MYÖTÄ MYÖS MAASEUDULLE

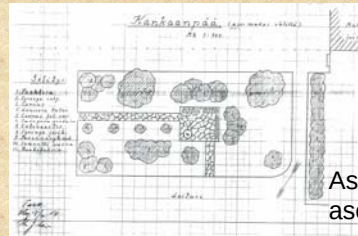

Kankaanpään asema palkittiin vuosina 1955, 1959, 1962 ja 1969 VR:n liikennepaikkojen välisessä istutusten ja yleisön oleskelutilojen kuntoisuuskilpailussa

Asemakaavan 1991 havainnekuva. Piirros Marjo Lahtinen.

Lambergin pihan kukkaloistoa 1960-luvulla

Aseman taiteilijat ovat paljastaneet asemapuiston liuskekivet ruohon alta.

Puutarhanhoidon perinne jatkuu rautatieaseman alueella

Asema-alueen vehreä puistokäytävä on säilyttänyt tunnelmansa. Valaisimet on valittu alueen ilmeeseen sopiviksi.

Ratamestarin talon hyvin hoidettua hyötypuutarhaa (oik.) Ratavahdin koppi on kunnostettu puutarhamajaksi (alla).

Nevalan kauniit sisäänkäynnit (vas.) Liuskekivet ja sinkkiastiat sopivat tyyliin.

ASEMA-ALUEEN ELÄMÄÄ ENNEN JA NYT

Otteita Lambergin perheen kuva-arkistosta

Ensio Lamberg muutti rautatieaseman alueelle vuonna 1957 ja toimi sittemmin pitkään asemapäällikkönä. Leipätyönsä rinnalla hän oli merkittävä taiteilija, yksi 1950-luvulla muodostuneen Kankaanpään kolonian jäsenistä. Taiteilijan 1970-luvun tuotantoon sisältyy runsaasti rautatieasema-aiheisia töitä.

Lambergin lapsia kavereineen pihaleikeissä 1960-luvun alussa.

Masi –kissan turvapaikka (vas.)

Sulkapallokenttä saunan päädyssä oli ahkerassa käytössä. Kuvassa pelaavat Teppo Varis ja Antti Lamberg (oik.).

Elämänmenoa elokuussa 2006

Samuel ja Matias Huidan tyylinäytteet aseman raitilla.

Marja Jyrkiäinen virittelee Nevalan pihaa rapujuhlakuntoon.

Nevalan asukkaat Anita ja Jussi Miikkulainen (vas.) tarinoimassa Ensio Härkösen kanssa.

Eero Huida isännöi Lambergin taloa.

Ensio Härkönen testaamassa pihagrilliiään.